

RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Rozhodnutí založené na správním uvážení – jak ho obhájit“

Instituce akreditovaná u Ministerstva vnitra ČR

Termín a místo konání: 22. ledna 2026 od 9:00
online

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

sedmnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, osmnáctiletá praxe lektora právnických fakult v Brně a Bratislavě, patnáctiletá praxe v oblasti vzdělávání úředníků, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Rozhodování podle správního uvážení je jedním z nejnáročnějších úkolů správního orgánu. Zatímco zákon stanoví mantinely, v jejichž rámci může úředník rozhodnout, volba konkrétní varianty už závisí na jeho odborném úsudku, zkušenosti a schopnosti vyhodnotit všechny okolnosti případu. Právě proto bývají tato rozhodnutí často napadána – pro údajnou libovůli, nedostatečné odůvodnění nebo nerovné zacházení. V praxi se přitom hranice mezi oprávněným uvážením a svévolí může zdát velmi tenká. Účastníci řízení i soudy přitom vyžadují, aby správní uvážení bylo nejen věcně správné, ale i přesvědčivě odůvodněné, přezkoumatelné a vnitřně konzistentní. Správní orgány proto musí umět vysvětlit, proč zvolily právě takové řešení a proč je v souladu s veřejným zájmem i principy rovnosti. V dnešní době digitalizace a transparentnosti je na kvalitě odůvodnění založené na uvážení přímo závislá důvěra veřejnosti ve správní rozhodování. Seminář pomůže účastníkům pochopit, jak správní uvážení vypadá v praxi, jaké má limity, jaké jsou rozdíly mezi volným uvážením a vázaným rozhodováním a jak se vyvarovat chyb, které vedou ke zrušení rozhodnutí soudem. Zvláštní pozornost bude věnována technikám odůvodnění, logické struktuře rozhodnutí a metodám vnitřní kontroly kvality rozhodovací praxe.

Na konci vzdělávacího programu bude účastník schopen:

- rozlišit rozhodnutí založené na uvážení a rozhodnutí vázané
- vysvětlit právní rámec správního uvážení
- identifikovat limity stanovené zákonem a zásadami správního řízení
- uplatnit zásadu proporcionality a rovnosti při rozhodování

- formulovat odůvodnění srozumitelně a přezkoumatelně
- využít správní uvážení v souladu s veřejným zájmem
- předcházet libovůli a formálním chybám
- analyzovat judikaturu správních soudů
- rozpoznat nepřezkoumatelnost a odstranit její příčiny
- uplatnit zásadu legitimního očekávání účastníků
- vést interní konzultace a metodické sjednocování
- zpracovat rozhodnutí, které obstojí před soudem
- reagovat na odvolání a soudní přezkum
- využít rozhodovací algoritmy a interní metodiky
- reflektovat etické rozměry správního uvážení

Obsah kurzu:

1. Podstata správního uvážení

- Rozdíl mezi vázaným a nevázaným rozhodnutím
- Právní rámec správního uvážení
- Historické a teoretické základy
- Míra volnosti správního orgánu
- Judikatura k vymezení uvážení
- Riziko formalismu a libovůle
- Význam pro moderní správní praxi
- Příklady z různých agend

2. Limity správního uvážení

- Zákonná omezení a účel právní normy
- Zásady spravedlivého procesu
- Proporcionalita a rovnost v rozhodování
- Povinnost šetřit práva účastníků
- Veřejný zájem jako korektiv uvážení
- Kontrola hierarchie právních norem
- Meze diskrece ve světle judikatury
- Praktické příklady z praxe

3. Odůvodnění rozhodnutí

- Struktura a logika odůvodnění
- Vysvětlení úvah a zvolených kritérií
- Transparentnost a srozumitelnost textu
- Práce s rozpory mezi důkazy
- Využití modelu tříkrokového testu
- Vyvarování se klišé a formalismu
- Odůvodnění volby mezi variantami
- Příklady dobré a špatné praxe

4. Přezkoumatelnost soudem

- Požadavky soudů na přezkoumatelnost
- Judikatura Nejvyššího správního soudu
- Rozdíl mezi vadou řízení a libovůlí
- Argumentace v obraně rozhodnutí
- Jak soud hodnotí úvahu správního orgánu
- Přístup soudů k neurčitým právním pojmům

- Obrana úřadu proti nepřezkoumatelnosti
- Kazuistiky z praxe

5. Neurčité právní pojmy a jejich výklad

- Rozlišení od správního uvážení
- Metody výkladu neurčitých pojmů
- Zásada jednotné správní praxe
- Význam interních metodických pokynů
- Vztah k zásadě legitimního očekávání
- Judikatura k pojmům jako „veřejný pořádek“, „přiměřenost“, „závažnost“
- Kombinace výkladu a uvážení
- Riziko nepředvídatelnosti

6. Rovnost a legitimní očekávání

- Zásada rovného zacházení v rozhodování
- Povinnost zachovat konzistenci
- Ochrana důvěry účastníků
- Vliv předchozích rozhodnutí
- Změna rozhodovací praxe a její odůvodnění
- Přezkum konzistentnosti rozhodovací linie
- Mezinárodní souvislosti a principy dobré správy
- Příklady z rozhodovací praxe

7. Metodická a interní kontrola rozhodnutí

- Interní revize a metodické vedení
- Využití kontrolních mechanismů v úřadu
- Jednotnost výkladu v rámci orgánu
- Práce s kontrolními zjištěními
- Zpětná vazba od soudů
- Školení a interní metodiky
- Prevence rozporů mezi útvary
- Příklady dobré praxe

8. Chyby a pochybení při uvážení

- Typické procesní a obsahové chyby
- Nedostatečné vymezení kritérií
- Mechanické uplatňování zákona
- Chyby v odůvodnění a logické rozpory
- Přehnané nebo nedostatečné zdůvodnění
- Příklady zrušených rozhodnutí
- Poučení z judikatury
- Doporučení pro prevenci chyb

9. Obrana rozhodnutí v odvolacím řízení

- Práce s odvolací argumentací
- Doplnění odůvodnění bez změny obsahu
- Povinnost nadřízeného orgánu
- Zásada dvojinstančnosti
- Argumentace vůči soudní kritice
- Komunikace mezi stupni řízení
- Využití judikatury ve prospěch úřadu
- Příklady úspěšné obhajoby

10. Etika správního uvážení

- Riziko subjektivních postojů a předsudků

- Transparentnost rozhodovacího procesu
- Respekt k lidské důstojnosti účastníků
- Vliv osobních hodnot na uvážení
- Odpovědnost za kvalitu rozhodování
- Důvěra veřejnosti ve správní orgán
- Etické standardy a profesní integrita
- Kultura rozhodování

11. Digitalizace a správní uvážení

- Automatizace rozhodovacích procesů
- Rizika mechanického přebírání algoritmů
- Potřeba lidského úsudku
- Transparentnost rozhodovacích systémů
- Dokumentace úvah v elektronickém spisu
- Odpovědnost za výstupy AI nástrojů
- Možnosti kontroly algoritmického rozhodování
- Budoucí trendy v digitalizaci správy

12. Kazuistiky a metodické závěry

- Modelové případy správního uvážení
- Úspěšná a neúspěšná rozhodnutí z praxe
- Analýza odůvodnění a jeho nedostatků
- Společné hledání hranic proporcionality
- Diskuse nad rozdílnými variantami rozhodnutí
- Poučení pro metodické vedení pracovníků
- Doporučení pro interní standardy úřadu
- Shrnutí a akční kroky účastníků

13. Diskuse a závěr školení